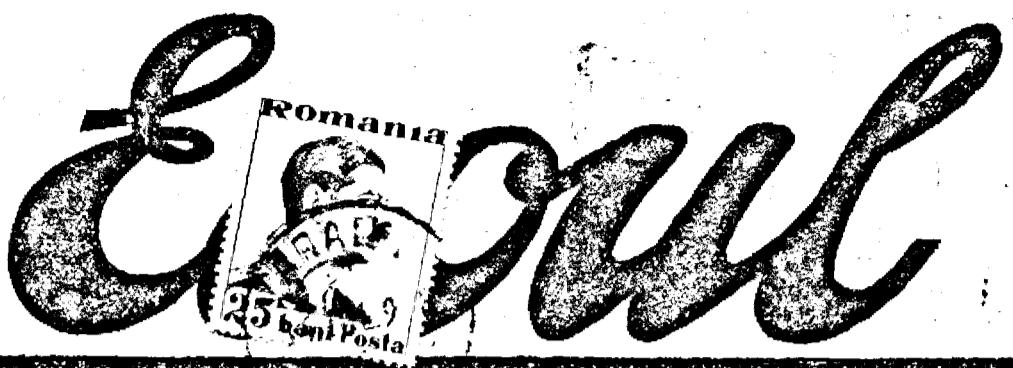

...cafenele, industrii, toate
institutiile particulare si administra-
titele publice lei 2000 anual; pentru
străinatate dublu. - Abonamentele
incep la 1 si 15 ale lunii.

Proprietar: „ECOUL” S. A.
Inscrie sub Nr. 150 Trib. Arad
Administrator-delegat:
MIHAIL CRISTESCU

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFANESCU
REDACTOR-ȘEF:
ALEXANDRU N. PAVLOVICI
REDACTI ȘI ADMINISTRATI
TIMIȘOARA
L. Piața Lenau 3, Tel. tipografiei 14-14
A R A D
Str. Vasile Goldiș 5 - Telefon 16-78

CARTEA

de TELEFON
intră la tipar
TIMIȘORENI, nu neglijați acest lucru
VIZITAȚI

biroul nostru din
B-dul Ferdinand 1/A
spre a vă abona
la telefonul
a u t o m a t

Dela Soc. de Telefoane:

Solicitorii de serviciu telefonic, din
Timișoara, care au depus o fișe pentru
instalarea aparatelor automate, sunt
rugăți a achita costul abonamentului pe o
lună spre a li se putea efectua instalația

De azi, funcționează noul serviciu
cu abonații care au numere
dela 1000-2800

In fiecare zi o altă grupă de 100
abonați se dă în funcțiune

Citiți și răspândiți „ECOUL”

Examenele de limba română ale advocaților minoritari din Timișoara

Primul grup se va prezenta raportorului disciplinar,
d. dr. Spiridon Iorgulescu în ziua de 14 Iulie 1938

Baroul avocaților din Timișoara, a
dispus examinarea avocaților minori-
tari, cari nu cunosc deajuns limba sta-
tului.
Un grup al avocaților minoritari însă,
au înaintat un memoriu consiliului ba-
roului, refuzând participarea la exa-
menele de limba română.
Mai târziu, majoritatea acestui grup
și-a schimbat atitudinea, văzând că nu
poate rezista hotărârii baroului.
Între timp, conducerea baroului a în-
deplinit formele necesare pentru exa-

mane.
Avocații minoritari au fost împărțiți
în trei grupuri.
Fiecare grup se va prezenta în fața
unui raportor disciplinar, care va deci-
de trimiterea avocaților minoritari în
fața comisiei de examinare.
Primul grup a și primit citațiunile și se
va prezenta dlui dr. Spiridon Iorgule-
scu, în calitate de raportor disciplinar,
pe ziua de 14 Iulie.
După cum suntem informați, majorita-
tea avocaților minoritari se vor supune
citării și se vor prezenta raportorului.

Alimentarea Timișorii cu apa potabilă necesară

În timpul căldurilor recente, în opinia
publică s'au exprimat temeri în ce
privește aprovizionarea orașului Timi-
șoara cu apă potabilă și eventualele
restricții ce s'ar putea pune consuma-
ției.
Aceste temeri s'au dovedit neînte-
meiate prin însuș faptul că zilele de
călduri mari au fost trecute fără greu-
tăți.

Stropirea cu apă de băut a grădinițe-
lor de lângă case nu este limitată, ace-
ste colțuri de verdeață având un rost
binefăcător pentru curățirea atmosferei
orașului.
Stropirea străzilor și a grădinilor pu-
blice se face numai cu apă din Bega,
așa încât din partea aceasta nu se face
nici o risipă.

Descoperirea unei contrabande de mătase la Timișoara

Gardianul public Ioan Bărbosu, a reu-
șit ieri să identifice pe femela Serena
Peri, asupra căreia s'a găsit o mare
cantitate de ciorapi de mătase și alte
langeri de valoare.
Arestată și condusă la comisaratul

circ. IV-a de poliție s'a stabilit că lucr-
rile aflate asupra ei provin din contra-
bandă.
Cu actele dressate Serena Peri, a fost
înaintată Chesturii Poliției Municipiului
Timișoara, spre cele legale.

Cinematografe

SCALA: Filmul de spionaj In serviciul Franței, cu Erich von Stroheim.
CAPITOL: Robinson Crusoe in insula misterelor, cu Mala, calul „Rex” și câinele „Buck”.
APOLLO: Căpitanii curagioși.
RIVOLI: Dick Foran, cowboy-ul cu vocea de aur, în Primejdie de moarte.

CORSO, Cinematograf de premiere ARAD
 TELEFON 20-65

Program dublu:

Numai un comedian

Premieră!

cu

Rudolf Forster, Christl Mardayn, Hans Moser, Hilde v. Stolz și Paul Wegener.

II.

Singur la nevastă

cu

Repriză!

Heinz Rübman, H. Söhnker, W. Fütterer, Heil Finkenzeller.

Jurnal, Platon desenat. Prețuri reduse.

Reprezentatii: orele 6 și 9'30

URANIA, Arad

Cinematograf de premiere
 Telefon: 12-32

Două premiere senzaționale!
 Regele vagabonzilor

Maurice CHEVALIER
 este din nou cel vechi în

Surâsul seducător

... cascada melodiilor și a veseliei...
 II.

„Diligenta însângerată”

Puternică dramă de WILD-WEST cu cel mai îndrăzneț călăreț cowboy-ul cântăreț

Dick Foran

Reprez. la 6 și 9'30.

Cinema Central Arad

Reprezentatii: 5, 7'15 și 9'30 seara

FANNY ELSSLER

mare dragoste a ducelui de Reichstadt

In rolul principal:

Lilian Harvey

secondată de Roif Moebius, Paul Hanffmann, Willy Birgel.

Un imn al dansului, al muzicii al frumuseții și al iubirei!

Un autobuz special pleacă la fiecare 5 minute din fața Cafenelei „Palace”. Acest autobuz are legatură cu toate celelalte autobuze.

RADIO

Joi, 14 Iulie 1938

RADIO-BUCUREȘTI
 RADIO-ROMANIA

6.30 Deschiderea emisiunii. Gimnastică ritmică. Radio-jurnal. Concert de dimineață. Sfatul gospodăresc și medicale. 7.45 Închiderea emisiunii. 13.15 Ora. Culturale. Sport. Coșta Dunării. 13.25 Concert de prânz. Orchestra J. Sibelianu. 14.15 Ora. Mersul vremii. Radio-jurnal. 14.30 Continuarea concertului. 15.20 Publicații. Actualități străine. Radiofonice. 19 Ora. Mersul vremii. 19.02 Muzică de dans. 20.15 Concert de muzică franceză. D-na Martine Barbillon-Stefănescu. 20.50 Concert simfonic al Orchestrei Radio dirij. de Alfred Alessandrescu. Festival de muzică franceză. 22.30 Radio-jurnal. Sport. 22.45 Concert de muzică ușoară franceză. 23.45 Jurnal pentan străinătate în limba franceză.

Farmacii de serviciu

Joi, 14 Iulie 1938

CETATE: Misericordianii, str. Sf. Ioan, tel. 1449.

FABRICA: Maszalts, Piața Badea Cârțan, telefon 1136 și Zeiner, Str. Stefan Cel Mare, tel. 626.

ELISABETIN: Roxin, Piața Axente Sever, tel. 1802.

IOSEFIN: Crăciun, Piața General Dragalina, tel. 1865.

Farmacii: E. Panajoth din Fratoșlia și Kövarty-Chioreanu, din Mehadia au serviciu permanent.

ARAD

Danciu, Piața Mihai Viteazul.
 Vojtek, Bădul Regina Maria.
 Berger, str. General Coandă.
 Bernath, lângă Gara c. f. r.

Cupa Europei Centrale, arbitrul Barlassina și loialitatea ungureasca

Scrind rândurile ce urmează, nu ne-am gândit să aducem nici un fel de ofensă forurilor conducătoare ale marilor competiții de football care este Cupa Europei-Centrale și nici să le facem vre-un reproș privind organizarea disputelor din acest an.

Dimpotrivă, ne exprimăm mândria că am reușit să facem parte din competiția aceasta de mare amploare, cum ne vom mândri și la anul că vom juca match-uri de mare calibru.

Ci altceva vrem să spunem, exprimându-ne mirarea privind felul cum înțeleg unii să menje prestigiul și autoritatea competiției.

Este vorba despre participarea Ungariei și comportarea unui arbitru, pe care l-am primit întotdeauna cu cea mai aleasă atenție, răsplătită cu gravă încălcare a cavalerismului sportiv — de care trebuie să se tie seamă când este în joc prestigiul unei țări loiale, ca România.

Arbitrul Barlassina, căci despre d-nea este vorba, a confundat regulile elementare de bună credință și profesională cu simpatia ce le nutrește unguurilor.

Așa s'a făcut că, la București, cu ocazia disputei Ferencváros—Ripensia — dl Barlassina a închis prea adeseori ochii atunci când echipa timișoreană a fost brutalizată de campionii maghiari, ca și atunci când timișorenii au marcat un goal perfect valabil.

Arbitrul Barlassina ne-a mai apăsat odată, când jucam cu Cehoslovacia. Și-a găsit însă numeroase argumente ca să-și explice comportarea provocătoare,

promițându-ne însă, mai recent și va reabilita, dându-ne, în același timp, satisfacția convenită, cu ocazia partidei de Duminică.

Cum s'a reabilitat dl Barlassina a constat-o publicul bucureștean Duminică și noi, provincialii, care am înghețat cu aparatul de radio sub ochii ascultând relatările dlui Radu Vasilescu — despre desfășurarea jocului.

Consecințele: Ripensia a pierdut partida pe nemeritate, după o luptă eroică și loială, astfel că se poate considera ca și eliminată din sterturile de final ale C. E. C.

Ripensia însă, își va lua la timp satisfacția convenită, când va mai juca unguurii, neoficial.

E rândul acum să arătăm ce spun gurii despre cele petrecute Duminică Luăm, la întâmplare, ziarul „Nemzet Sport”, în care citim monstruozități care scandaliza și pe cel mai de rea credință adversar al nostru, minus unguurii.

Spune anume ziarul pestan, nici mult — nici mai puțin, că arbitrul Barlassina a părtinit pe Ripensia... (Ei ascultă și să nu-ți vie să crezi). Dl Barlassina ne-a „părtinit” pe noi... (Ei ascultă și să nu-ți vie să crezi).

Adică un goal, foarte important, ni s'a acordat și fault-erea brutală a prasnichului Bindea, și-a celorlalți jucători ripensisti — toate nesancționate — înseamnă părtinire, urmată de pierderea unui match decisiv.

Astfel văd unguurii cele petrecute Duminică, la București...

Noi, îi știm pe unguurii capabili multe răutăți și nu ne îndoiim de inoperabila dușmănie ce ne-o poartă, există unele percepțe de loialitate a cavalerism care nu pot fi nesocotite tocmai în sport, fiindcă arta acestora are nimic comun cu animozitățile politice care ne despart, prăpăstios, de Ungaria. Și mai ales, nu pot fi nesocotite atunci când noi facem primii și umfale echipelor maghiare când ne fuzitează, făcându-le și o generoasă înbilitate de simpatie — cum nu mai tălnesc aiurea.

Neîndoios, unguurii vreau să-l scrie cu fața curată pe dl Barlassina, atacându-l că l-ar fi nedreptățit pe el.

Der unguurii uită cu prea ușurință și ei compromis, cu bună știință, proiectele și viitorul Cupei Europei Centrale ceeace le păgubește și lor, pe lângă pierderea sentimentelor noastre de mândrie — fiind membri ai competiției.

E atunci cazul ca „Nemzeti Sport” să nu mai poată intra în țară, ca o primă sancțiune, pe lângă altele care trebuie luate de conducătorii sportului românesc.

Ion I. Pogonaru

INFORMAȚIUNI

Telegrama expediată Majestății Sale Regelui Carol II, de către Domnul Inginer Inspector Silvie Tiberiu Cernescu, Șeful Ocolului Silvie Timișoara.

Majestății Sale Regele Carol II. Slujitorii pădurilor din Ocolul Silvie Timișoara au primit au nedeșeris entuziasm vestea întocmirii noii Constituții. Suntem neclintiti apărători ai României noi, grandioasa operă a Majestății Voastre.

Șeful Ocolului Silvie, Inginer: Tiberiu Cernescu.

Răspunsul primit la aceasta telegramă dela Majestatea Sa.

Domnului Inginer Tiberiu Cernescu, Șeful Ocolului Silvie Timișoara. București, Palatul Regal, 2. VII. Vii mulțumiri pentru felicitările exprimate, cu ocazia promulgării Constituției.

CAROL R.

CAUTĂM un secretar de redacție, care să îndeplinească următoarele condițiuni:

Să fie ziarist profesionist, să fi lucrat cel puțin un an la un cotidian și să fi satisfăcut serviciul militar.

Ofertele se vor înainta la redacția din Timișoara.

Dela Soc. de Telefoane:

Solicitorii de serviciu telefonic, din Timișoara, care au depus o fișe pentru instalarea aparatelor automate, sunt rugați a achita costul abonamentului pe o lună spre a li se putea efectua instalația.

De azi, funcționează noul serviciu cu abonații care au numere dela 1000—2800

In fiecare zi o altă grupă de 100 abonați se dă în funcțiune

Prețul cerealelor

Miercuri, 13 Iulie 1938

Grâu: de 75 kgr. 580 lei; de 76 kgr. 585 lei; de 77 kgr. 590 lei.

Porumb: 320 lei.

Orz: 380 lei.

Ovăz: 470 lei.

Fână: „0” 1080 lei; „4” 1000 lei; „6” 950 lei; „6” 900 lei.

Tărâțe: 385 lei.

Semințe de dovleac: 690 lei.

Semințe de floarea soarelui: 540 lei.

Cornul Vânătorului-Bar Arad
 Programul pe luna Iulie 1938

Quartetul NICOLIN
 edită Caracostea
 Dansatoare de atracțiune — Caucaz
Manși Carpați
 dansatoare
Marioara Mariana
The Nermeșan
 vocal band.

Cum vede Camera de comerț și industrie din Arad problema scumpetei

Se cere abolirea măsurilor cu caracter polițist —

ARAD, 13. — În vederea anchetei preprinsă de Ministerul de industrie și comerț, privitor la problema scumpetei, Camera de comerț din localitatea noastră, prin d. ing. Ștefan Mateescu, prezintă al comisiei interimare a întocmirii unui memoriu din care extragem următoarele:

Un fenomen economic atât de combat ca formarea prețurilor, nu se poate înclina altfel, decât prin exorcizarea temeinică, conștiințoasă și activă a elementelor economice impoziționale, pe cari nu le poate nesocoti, fără urmări păgubitoare pentru

viața economică, nici chiar poliția. Și azi are valabilitate deplină constatarea științei economice clasice, conform căreia prețurile vor fi scăzute, dacă marfa se găsește în abundență. Și dacă se urmărește efortul, trebuie atrași producătorii și să li se înlesnească valorificarea produselor, iar nu să fie stingheriți prin măsuri arbitrare.

Acest adevăr vechiu e ușor de controlat, mai ales la formarea prețurilor la alimente, ale cărei fluctuațiuni impresionează în primul rând publicul consumator.

publicului. În urma acestui fenomen, văzând că unele branse comerciale numărul magazinelor este mai mare decât cel reclamat de nevoile reale ale consumatorilor și considerând că în haosul social de azi, au pătruns în comerț elemente lipsite de orice pregătire, cari nu aduc cinste acestei profesii, suntem de părere că în împrejurările actuale ar fi de dorit să fie

investite camerele de comerț și industrie cu dreptul de a limita — în colaborare cu organizațiile profesionale serioase — numărul magazinelor, în anumite ramuri comerciale.

„În fine, măsurile ce se iau în apărarea consumatorilor să nu aibe valabilitate pe întreaga țară, ci adecvate diferitelor regiuni și nevoilor locale.

O politică greșită

Producția alimentelor în jurul orașului e deobiceiul excedentară, și noi simțim criza de alimente de foarte rar, ca efect al calamităților naturale neprevăzute, și, chiar în noi, numai la câteva articole. În împrejurări normale, producția locală numai că ajunge pentru aprovizionarea populației, dar surplusul ei este transportat în alte părți ale țării, și sărăce în alimente. În anul curent am constatat cu regret, că forțele competente n'au luat dispoziții potrivite pentru a atrage producția de alimente pe piața noastră. Atunci s'a îngreunat și activitatea comercianților cari transportă alimente în alte regiuni ale țării. Au fost luate cu preferință și fără consultarea noastră prealabilă măsuri restrictive și represive, căutând avantajul consumatorilor locali neglijând interesele producătorilor.

Într-o măsură această atitudine a fost o dată inversată între autoritățile administrative și producători. Dacă abuzează de măsurile polițienesti, descurajează producătorii cari pășesc piețele, iar în rândurile consumatorilor se naște o mentalitate greșită. Aceștia vor crede că interesele intime ale producătorilor nu trebuie luate în considerare ca și când nu ar avea dreptul la remunerarea muncii lor, ci ar fi considerați ca niștrubi ai consumatorilor. Dacă piața alimentelor va fi condusă după principii naturale economice va fi scutită de specula abuzivă. Singura măsură polițienescă, ce s'ar putea introduce, prin analogie cu reglementarea operațiunilor din oboare, ar fi limitarea numărului mijloacelor de transport și prețurilor maritale a fost promis în nenumărate rânduri, și nici consumatorii inteligenți n'au redere în măsura aceasta generatoare de abuzuri și eludări. Ar fi cu mult mai eficace introducerea sistemului prețurilor fixe obligatorii.

N'am înțeles niciodată cum se pot lua dispoziții locale pentru în-

frânarea speculei ilicite când noțiunea prețului fix era cunoscută la noi, unde vânzătorul cere de cele mai multe ori dublul prețului cu care este dispus să-și vândă marfa, numai pentru a da ocazia clientului „să se tocmească” și iluzia că a obținut marfa cu un preț mai redus.

LIMITAREA NUMĂRULUI MAGAZINELOR

„Orașul Arad se găsește de ani de zile într'un regretabil regres economic. Nu e loc să ne ocupăm cu motivele acestei situații triste. Amintim numai că se desființează ori își reduce proporțiile, pe rând, firmele comerciale mai mari, lăsând loc liber prăvăliilor mai mici, cari s'au sporit atât de mult încât depășesc nevoile

Investite camerele de comerț și industrie cu dreptul de a limita — în colaborare cu organizațiile profesionale serioase — numărul magazinelor, în anumite ramuri comerciale.

Disproporție între prețuri

În altă ordine de idei, memoriul camerei de comerț, relevă disproporția mare ce există între prețurile produselor agricole și a celor industriale. Cu toate că prețul produselor agricole s'au urcat simțitor, disproporția se menține. În mod normal creșterea prețurilor la produsele agricole, ar fi trebuit să aducă după sine o creștere a numerii de cumpărare a țărânului, însă aceasta nu s'a produs, deoarece produsele industriale s'au scumpit și ele la rândul lor, unele chiar în proporții mai mari. Faptul acesta face ca puterea de cumpărare a țărânului — principalul deoseu — să fie tot scăzută. Problema — continuă memoriul — are două laturi: 1. Efortul produselor industriale și 2. O mai bună valorificare a produselor agricole.

1. Pentru ca produsele industriale să se vândă cu un preț mai redus, tre-

buie, în primul rând înlăturată: excesivitatea esecivă, contingentarea marilor prime, a semifabricatelor, sarcinile sociale exagerate, scumpetea tarifelor de transport, etc. Aceste ar fi din partea Statului. Mai sunt altele, provocate de către organizațiile de defacere a unor industrii, care întregesc un vast aparat birocratic.

2. În privința valorificării producției agricole, ar trebui ca amestecul Statului să nu se manifeste sub forma de premii artificiale, ci să tindă la raționalizarea sistemelor de producție. Dacă și la noi cultivarea pământului se va face prin mijloace moderne și raționalizate, ea va deveni cu mult mai rentabilă decât azi. Ajungerea scopului cere o stăruitoare muncă, o acțiune hotărâtă și de lungă durată. Dar odată îndeplinită produsele țării vor putea fi plasate în condițiuni cu mult mai favorabile și fără monopoluri, prețuri artificiale majorate, fără sacrificii din partea statului și a cetățenilor...

ÎNLĂTURAREA MIJLOACELOR POLITIENESTI

În concluziuni, memoriul camerei de industrie și comerț din Arad, propune următoarele lucruri:

1. În privința prețurilor: a) să fie înlăturate mijloacele polițienesti, fiind vorba de un fenomen economic și nu de ordine publică, legea pentru reprimarea speculei ilicite să fie abrogată; b) măsurile luate să nu aibe caracter general, născut dintr'o centralizare exagerată, ci se să lase autorităților locale de a judeca metodele executării în conformitate cu împrejurările specificate ale localității respective, c) efortul tarifului C. F. R. pentru a putea servi scopurile economice mai importante decât cele bugetare ale direcției C. F. R. d) înlesnirea și accelerarea vizitei transporturilor de alimente; e) refacerea drumurilor; f) reforme regimului fiscal și o acțiune mai justă și unitară a contribuțiilor către Stat.

CARTEA

de TELEFON
intră la tipar
TIMIȘORENI, nu neglijați acest lucru
VIZITAȚI

biroul nostru din
B-dul Ferdinand 1/A
spre a vă abona
la telefonul
automat

Pentru desăvârșirea operei de întoarcere la matcă a celor înstrăinați

Vasta operă de desnaționalizare a românilor întreprinsă și favorizată de fosta stăpânire ungurească s'a manifestat în diferite chipuri și azi dă naștere la diferite și variate urmări, a căror deslegare și clarificare, trece prin întreaga filieră a organelor administrative și a instanțelor judecătorești. Cazuri de acestea, când naționalitatea cuiva trebuie stabilită pe cale judecătorească sunt multe în Ardeal și în cele de mai jos, vom expune unul de aici, din imediată apropiere a Aradului.

Locuitorul Iosif Maxim din comuna Sângul, are două fetițe pe care în toamna anului trecut a voit să le înscrie la școala primară confesională din acea comună. A fost refuzat însă, pentru că nu ar fi german după nume. El a replicat, spunând că, este german și de religie romano-catolică, dar lucrul acesta n'a putut fi luat în considerare de conducătorul școlii primare confesionale, care l'a îndrumat la școala primară de stat.

În fața acestui refuz, Iosif Maxim s'a adresat revizoratului școlar din localitate și pe urmă inspectoratului școlar din Timișoara, fiind refuzat în ambele locuri, pe motivul că religia nu e condiție determinantă în stabilirea naționalității și originii etnice a cuiva.

Impotriva deciziei de refuz, dată de inspectoratul școlar din Timișoara, Iosif Maxim a făcut acțiune în contencios la Curtea de Apel din Timișoara, cerând anularea deciziei și prin urmare admiterea fetițelor sale în școala primară confesională din Sângul, susținută de comunitatea germană de acolo. La desbaterea acțiunii, a participat și un reprezentant al contenciosului ministerului educației naționale, care a prezentat un certificat eliberat de primăria comunei Sânicolaul mic, certificat în care se arată, că fata lui Iosif Maxim — deci bunica fetițelor — a fost română de religie greco-catolică. În baza acestui certificat, Curtea de Apel din Timișoara a respins acțiunea lui Iosif Maxim, confirmând același

Bursierii Liceului Internat din Iași

Diracțiunea Liceului Internat din Iași, una din cele mai vechi și mai bune școli secundare din țară are mai multe locuri de bursieri pentru elevii eminenti din toate regiunile țării. Aici își dau întâlnire cele mai capabile elemente tinere depe întreg cuprinsul țării și sunt crescuți în tradiția culturală și patriotică din vechea capitală a Moldovei, spre a deveni adevărate valori românești. Aici se făuresc și se contopesc într-un suflet comun copii aleși ai Moldovei, cu aceia ai Munteniei, Ardealului și Banatului, înfăptuindu-se între copii de astăzi și bărbații de mâine aceea minunată solidaritate, neapărat necesară ridicării și consolidării unui neam.

În acest scop, direcțiunea Liceului Internat a fixat pentru el, l'a un număr de 30 burse, și 20 burse pentru el, V-a. Elevii cari se înscriu în el, l'a selecționați dintre cele mai bune elemente din țară pe bază de concurs, ce se va ține la 1 Septembrie, vor fi declarați bursieri și nu vor plăti decât taxele școlare de 6.500.— lei anual la care deasemenea se pot face reduceri, dacă se face dovadă printr'un act de stare materială că părintii elevului sunt săraci.

Bursierii pentru el, V-a vor fi aleși în baza examenului de capacitate și deasemenea nu vor plăti decât taxele școlare în sumă de 7.000.— lei la care deasemenea se pot acorda reduceri întregime în Internat pentru bursieri și absolut gratuită.

Alte condițiuni de admitere se pot vedea la Serviciul cultural al Prefecturii județului Timiș-Torontal.

timp deciziunea inspectoratului, prin care fetițele au fost îndrumate la școala primară de stat. Dar Iosif Maxim nu a renunțat atât de ușor la lupta pe care o începuse spre a asigura fetițelor sale educația în limba germană, ci a făcut recurs la casatie impotriva sentinței date de Curtea de Apel.

Desbaterea recursului de către Curtea de Casatie se va face în curând și dacă se va da o sentință de respingere a recursului, se va stabili o jurisprudență cu valabilitate pe întreaga țară, jurisprudență care va statua dacă un act eliberat de un organ administrativ — în speță, primăria comunală — poate să determine naționalitatea etnică a cuiva.

Este inutil să precizăm, că cercurile minoritare așteaptă cu nerăbdare deciziunea Curții de Casatie, căci dacă deciziunea pronunțată va respinge recursul, o seamă de cetățeni, cu limba și religia străine de neamul nostru, vor fi încadrați din nou în marea familie românească, scăzând în același timp numărul minoritarilor din ținuturile unite, — reparându-se, în felul acesta, o mare nedreptate istorică ce ne-au făcut-o ungarii și ceilalți stăpânitori de ținuturi românești.

Intorcându-ne la cazul de la care am pornit, adică la Iosif Maxim, trebuie să urmărim și procesul desfășurat până la a sustine că e german și a pretinde ca fetițele să urmeze școala primară în limba lor maternă — germană — deși numele del poartă nu are nici un fel de rezonanță străină.

Am amintit mai înainte că tatăl său a fost român de religie greco-catolică. Astfel fiind, nu a fost o piedecă prea mare în căsătoria sa cu o germană din Sânicolaul mic. — unde aceștia sunt într'un număr destul de important. Cea urmat, este ușor de bănuț; copilul născut din această căsătorie, adică Iosif Maxim, a urmat probabil prin consiliământul — religia mamei sale, cea romano-catolică. Și frecventând și trăind numai între germani, s'a identificat cu această națiune, fără să bănuțese măcar originea sa românească. A crescut așa, a trăit mereu între germani, este deci natural să pretindă că este și el german, cu toată sonoritatea românească a numelui său.

Nu mai amintim, că în cazuri similare, românii cari se înstrăinau de națiunea lor, se bucurau întotdeauna de sprijinul autorităților și de anumite favoruri, menite să le consolideze situația și să facă mai ușor de uitat originea lor.

Cazuri de aceste sunt multe în Ardeal și dacă la Curtea de Casatie se va decide că recursul făcut de Iosif Maxim este neavenit, opera de românilizare și de întoarcere la matcă a celor înstrăinați, va fi mult și considerabil ușurată.

FAPTE-DIVERSE

Furt. Autori necunoscuți s'au introdus în locuința dlui Constantin Grigoraș din Bdul Clemenceau Nr. 12, furându-i mai multe obiecte de valoare.

Cazul se cercetează.

Arestaji sub învinuirea de furt. Organele de execuție ale circ. II-a de poliție au arestat în localul Lohinski, pe Ștefan Tiroc, asupra căruia s'au găsit mai multe obiecte ce se crede că provin din furt.

S'a efectuat și o percheziție la locuința sa din strada Simion Bărnuțiu 63.

În același local au fost arestați și Mișca Andrei, asupra cărora s'au găsit șapte baluri de sârmă din aramă, provenite din furt.

Excrocherie. Locuitorul Ioan Ciurcu, din comuna Beregsăul Mare, a reclamat poliției că a fost excrocat cu suma de 10.000 lei de către Antoniu Krepszel din Timișoara.

Hofuliterar Coriolan Bărbat în plină acțiune

După numeroasele plagiate pe cari le-am publicat, iată publicăm un nou plagiat al celui mai nerușinat hoț literar care a existat vreodată în Ardeal: Bărbat.

La 20 Octombrie 1933 Coriolan Bărbat publică istorioara de spionaj „Martha Beltenfeld Richard” agentă a serviciului de spionaj francez ratată cu legiunea de onoare care a apărut în revista ilustrată „Tolnai Világ” Anul 35, No. 27 din 28 Iunie 1933, pagina 45, sub titlul „Martha Beltenfeld Richard, a becsületrenddel kitüntetett francia ktnő.”

Coriolan Bărbat

Încă înainte de război era o excelentă sportlady, care se pricepea de minune nu numai la conducerea automobilului, dar era și o bună călăreță, ciclistă, și ce e mai mult: se pricepea așa de bine în pilotarea avionului, că la izbucnirea războiului mondial s'a prezentase voluntar la serviciul aeronautic. Martha s'a născut în 1889 în Elzas. S'a măritat de tânără cu un negustor bogat, care însă căzu pe front încă în primele zile ale războiului. În vremea asta deoarece nu a fost primită în serviciul aeronautic, a intrat în serviciul de spionaj, ca să-și răzbiune moartea sotului ei. Conducerea serviciului de spionaj francez o trimisese la Madrid, unde activa pe atunci cel mai periculos serviciu de spionaj german „statul major al celor cinci”, trimisii speciali ai serviciului de spionaj german din Berlin „Abteilung III b. Martha sau după numele ei desmițător „ciocărlia”, se prezentase imediat la șeful serviciului de contraespionaj francez din Madrid, la comandantul Ladoux, moribund acum de curând, care i-a dat apoi instrucțiunile necesare.

Martha prinse în curând cunoștința atașatului marinei germane, baronul von Krohn, a cărei pretenție intimă devenise mai târziu. Baronul von Krohn, care era o fire foarte bănuțoasă, o pusese la început pe Martha sub observație, fiindu-i la început suspectă. Dar Martha își îndeplinea serviciul cu atâta dibăcie, că a putut să înlăture în jurul ei orice bănuțală. Când să se miște mai liberă, ea servi comandantului Ladoux date extrem de importante. Este meritul ei că i-a succedat comandamentului francez să împiedice propaganda subversivă a nemților. Expediția însemnată de armatură pe care nemții voiau s'o expedieze răsculaților din Maroc, a fost la timp nimicită, deasemenea s'a putut distruge la timp două stațiuni secrete de radiodifuziune ale nemților. Tot meritul ei este și acela că două submarine germane au fost nevoite să staționeze inactive într'un port spaniol. Anume, submarinele germane s'au oprit în acest port spaniol, unde au aranjat un atelier de reparație pentru submarinele germane, dar timpul de staționare le era îngăduit numai până la o durată de 24 ore, după care timp submarinele germane trebuiau să părăsească portul. Ei bine, la „lovitura” Marthei, cele două submarine au fost nevoite să poposească în port peste termenul îngăduit și de ei au fost internate de către spanioli până la sfârșitul războiului.

Martha Beltenfeld Richard a fost cea mai temută adversară a legendarei spioane germane: Anna Maria Lesser, care era cunoscută la francezi sub numele de mademoiselle Le Docteur, iar nemții au distins-o cu numele de Fräulein Doktor. Activitatea acesteia spioane temute a germanilor a fost în multe rânduri zădărnicită de către dibăcia extraordinară a spioanei franceze Marthei. Pentru serviciile prețioase prestate în favorul patriei sale, femeia Martha Beltenfeld Richard a fost decorată cu legiunea de onoare. Distincție ce i-a fost acordată nu de mult de către președintele republicii franceze.

Incultura lui Coriolan Bărbat este așa de masivă, încât el traduce șzász cu Elzas și nu știe că denumirea românească a acestei provincii Alsacia.

Am amintit că aceste istorioare în „Tolnai Világ” nu sunt decât cu inițialele Cs. K. Pe firul istorioarei de mai sus, vom lămurii că tori dece nu sunt semnate decât cu inițiale, dar lectorii trebuie să mai ține câteva noi plagiate ale ineputzabilului Coriolan Bărbat. Sever

Tolnai Világ

Már a háboru előtt kiváló sportlady volt, aki nemcsak az autózéhez értett kitünően, hanem lovkerékúrozott mitöbb; olvan és san értett a repülőgép kezelésébe, hogy amikor a háboru kitört, jelentkezett Elzászban: figyelmet férjhez egy gazdag kereskedő, aki azonban mindjárt a háboru elején elesett. Ekkor azután, hogy lőszolgálatra való ajánlását fogadták el, kémiszolgálatra vállalt, hogy bosszút álljon férjéért. A francia kémiszervezet tőszége, a „Deuxieme Bureau” felé küldte ki, ahol a németek szedeimesebb kémiszervezete az „Abteilung III. b.” által odaküldött, nevezett: „az ötödik vezérkari” közdött. Marthe, vagy becézően „Pacsirta”, legott szolgálattételre jelentkezett az akkor Madridban lévő francia kémelhárító szervnél, a nemrég meghalt Ladoux rancsnoknál, aki kellő utasítást adott neki.

Marthe hamarosan megismerkedett von Krohn báró német tengerészattaséval, akinek később meghitt barátja lett. A roppant óvatosságot tüntető von Krohn báró elismertette barátját, mert győződött róla, de Marthe olyan ügyes volt, hogy mind a francia hadvezetőségnek, mind a németek züllesztő propagandájának megakadályozni, azt a nagy mennyiségű fegyver szállítást, amelyet a németek a marokkói löknek szántak, még idejekorán semmisíteni s két titkos német rádióállomást lerombolni. Ugyanaz az ő érdeme volt az is, hogy két búvárhajó a háboru végéig telen volt tétlenül állomásozni Spanyolország kikötőiben. A német hajók ugyanis ezt a spanyol kikötőket föl, ahol javító műhelyek voltak be a német búvárhajók számára, de a tartózkodási idő miatti huszonnégy óra hosszát, amely idő elteltével a német búvárhajó köteles volt kifutni a vívből. Nos, Marthe mesterkedése következtében az a bizonyos két német búvárhajó a kiszabott határidőn túl kénytelen a kikötőben tartózkodni mire azokat a spanyolok a háboru végéig internálták.

Marthe Beltenfeld Richard, szony legfélelmetesebb ellenfele a legendás hiru németek Anna Maria Lesser-nek, akit mademoiselle Le Docteur néven ismertek a franciák s Fräulein Doktor kitüntették ki a németek. Ennek szedelmes német kémnöknek méltóságát igen sok esetben hiúsította Marthe rendkívüli ügyessége. Ért az értékes szolgálataért, a háboru során hazája jéért nyerte el Marthe Beltenfeld Richard asszony a becsületrenddel, amellyel őt nemrég tüntette a francia köztársaság elnöke.